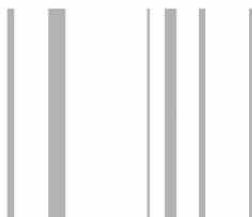

HUISWERK

UITDRUKKING ALS MATERIE

DONDERDAG 16 MAART 2006 OM 20U30
LEZING OMTRENT MATERIALITEIT IN PROJECTEN VAN HUISWERK (B)
LOODS IN HET ZONIËNWOUd, DUBOISLAAN 14B, 1560 HOEILAART

TOEGANGSPRIJS LEZINGEN: ARCHIPEL-LEDEN: GRATIS / NIET-LEDEN (OOK PARTNERS VAN DE LEDEN): 7 EURO / STUDENTEN: 5 EURO.
VERPLICHT RESERVEREN VIA HET ARCHIPEL-SECRETARIAAT, ELKE MIDDAG (UITGEZONDERD ZAT. EN ZON.) VAN 13U00 TOT 16U00.
T 050 322 420. F 050 322 421 / INFO@ARCHIPELVZW.BE

Loods in het Zoniënwood te Hoeilaart

HUISWERK

donderdag 16 maart 2006 om 20u30
in de loods in het Zoniënwoud, Duboislaan 14B, 1650 Hoeilaart

Uitdrukking als materie

Volgens Dirk Somers en Erik Wieërs is de naam van hun architectuurbureau de letterlijke vertaling van architectuur. De term 'huis' staat immers voor het ideale gebouw of meer nog: de onmogelijke utopie waar elke architectuur naar streeft. Het werkwoord 'werken' slaat dan weer op doelgericht veranderen, aanpassen en optimaliseren. 'Huiswerk' staat dan ook voor de architecturale ambitie om van elk gebouw een huis te maken als uitdrukking van het dagdagelijkse.

Geheel in de educatieve sfeer van de bureaunaam, is het kantoor in Antwerpen getooid met 26 fotolijsten die aan de hand van korte statements het ABC van architectuur volgens Huiswerk etaleren. Architectonisch, Bouwen, Constructie, Demodernisering, Ernst, Functie,... prijken op de hoge muren van het gerenoveerde herenhuis. Architect Somers pikt er enkele 'letters' uit die het bureau het meest typeren. Oxymoron of tegengestelden samenbrengen, "Neo-modernisme is Necrofilie", Mnemotype¹ dat de plaats inneemt van het archetype en het prototype en de drie opeenvolgende woorden Humor, Ironie en Juxtapositie die stellen dat Huiswerk spot met een overdaad aan contextualiteit.

Anders dan een bureau dat steeds met wedstrijden bezig is, houdt Huiswerk ervan om te functioneren met kleine opdrachtgevers. Deze verplichten architecten er immers toe elke kleine problematiek tot in het detail te herzien omdat futiele randvoorwaarden de projecten inkaderen. Bovendien is het bureau na een periode privé-woningbouw nu vooral betrokken bij sociale huisvesting. In deze ingeslagen weg zetten de ontelbare beperkingen aan om schakelingen te bedenken die een bepaalde ruimtelijkheid tot stand brengen binnen conventionele plattegronden die daartoe eigenlijk geen ruimte bieden.

Een ander heersend thema binnen Huiswerks jonge oeuvre is het publieke domein. De architecten Somers en Wieërs gaan ervan uit dat elke plek evenveel objectieve analyses als ontwerpopportuniteiten kent. Elke lezing van de context is conceptueel. Context is fictie.² De onthaalgebouwen De Hoge Rielen te Kasterlee tonen binnen deze ontwerpopvatting bijvoorbeeld duidelijk een 'geforceerd' plein om de basisfiguur van een loods te bekomen.

Voor de toepassing op Archipels jaarthema 'materialiteit', voert Huiswerk graag het begrip 'unzeitgemäß' uit hun ABC op. Afkomstig uit de titel van een boek van Friedrich Nietzsche *Unzeitgemässe Betrachtungen* schaaft ook Huiswerk zich achter de opvatting van de filosoof dat 'oneigentijds' niet enkel tegendraads is ten opzichte van de heersende tijdsgeest, maar ook tegengesteld is aan het toen heersende materialistische optimisme. Dat optimisme gelooft in een rationele optimalisering in de tijd van een 'dommer' verleden naar een 'slimmere' toekomst³. Het optimisme is vandaag wat getemperd. Huiswerk verbindt er zich toe om binnen de term 'oneigentijdsheid' nostalgie en utopie te verbinden met een onhistorische attitude. Zo inspireren Wieërs en Somers zich bijvoorbeeld op de typische detaillering van de Art Deco voor de stalen gevel van een kantoorgebouw te Antwerpen. Anderzijds zijn er heel wat projecten die omwille van de budgettering dwingen om brutaal af te werken. Bij nadere beschouwing

¹ Mnemotechniek: methode om met allerlei hulpmiddelen voorstellingen met elkaar in verband te brengen en zo het geheugen te ondersteunen.

² Uit: VAI/A16-reeks, Jonge Architecten, 03. *Huiswerk Architecten*, p. 14.

³ *ibidem*, p.37.

Onthaalgebouw De Hoge Rielen te Kasterlee

Stalen gevel van een kantoorgebouw te Antwerpen

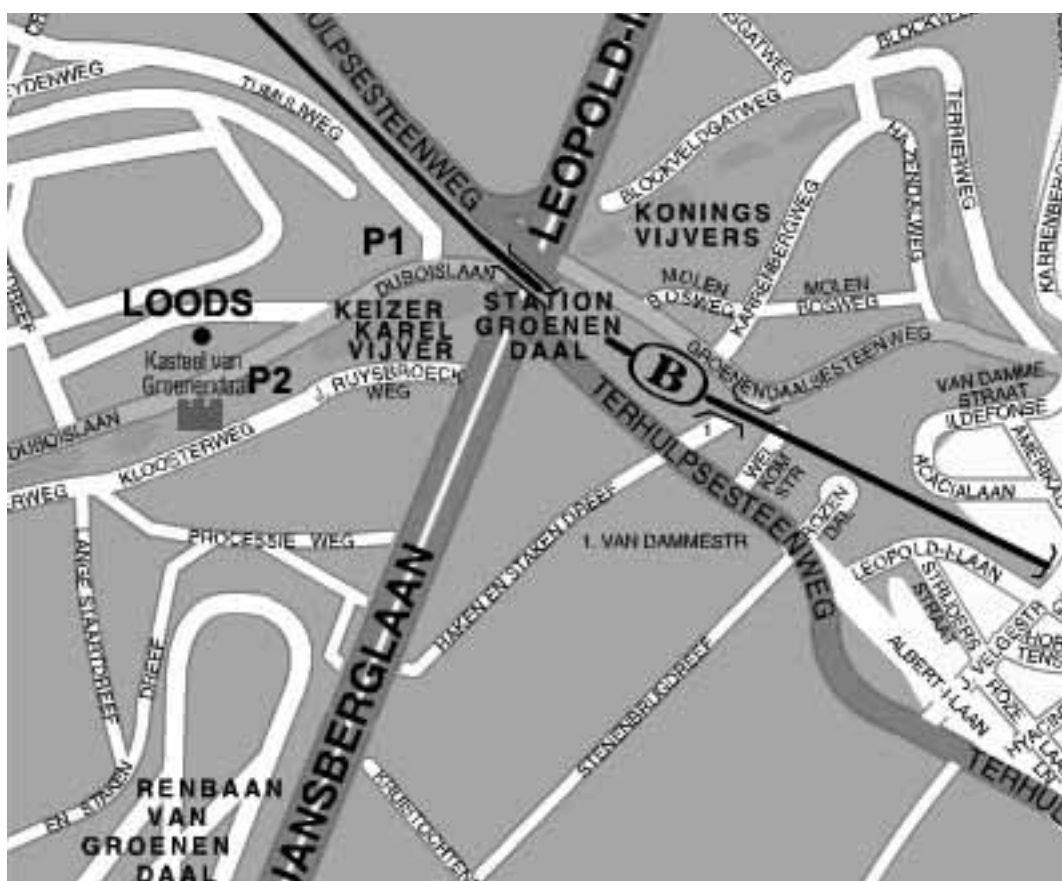

is het niet zo dat het bureau zich dreigt te verliezen in dwangbuisachtige 'stijlvakken' zoals het brutalisme. Zonder hiernaar op zoek te zijn, wordt Huiswerk er door omstandigheden toe gestuurd een specifieke agenda van baksteenarchitectuur te proclameren. Tegelijk met deze verplichting tot robuustheid, verbinden deze twee jonge Antwerpenaren er zich toe de cultuur of de 'stiel' van het metsen terug te brengen en in de schijnwerper te zetten aan de hand van pragmatische detailleringen. Constructie prevaleert op programma.

Zelf formuleren de architecten het zo: "Architectuur is niet langer het uitdrukken van een constructie, maar meer en meer het construeren van een uitdrukking. We bouwen niet met stenen, maar met bedenkingen over stenen." Geïntrigeerd door noties als concept en context, eigentijdsheid en dagelijksheid, functie en constructie, graven Erik Wieërs en Dirk Somers als geologen in de betekenislagen van architectuur.

Ook in het eenvoudige, maar sterke ontwerp voor de loods in het Brabantse Zoniënwoud -waar de lezing over de aanpak van Huiswerk zal doorgaan- komt deze opvatting duidelijk naar voor. Somers en Wieërs zullen aantonen dat zij deel uitmaken van een spraakmakende generatie jonge architecten gekenmerkt door eenvoudig materiaalgebruik en een Spartaanse attitude.

Dominique Pieters

De R0 of Ring rond Brussel te volgen in de richting van Namen
De afritten 3: Zaventem, 2: Wezembeek-Oppem en 1: Tervuren gewoon voorbij te rijden, tot zelfs onder het Leonard Kruispunt door.
Op dat moment loopt de R0 automatisch over in de N275 of de Leopold II-laan.
Rechts afslaan richting Groenendaal > dit is de Duboislaan
Aan het tweede pad rechtsaf slaan. Ter herkenning staat er een groot bord met: Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer - Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer AMINAL - Afdeling Milieu- en Natuurbeleid
100 meter verder aan de linkerkant schrijft de bosloods zich bescheiden in in het landschap.
Gelieve op de aangeduide plaatsen P1 en P2 te parkeren.

Toegang tot de lezing van Huiswerk:

Leden: gratis | Niet-leden (ook partners van leden): 7,00 € | Studenten: 5,00 €

OM PRACTISCHE REDENEN IS RESERVATIE VERPLICHT

PETER ZUMTHOR

Maandag 27 maart 2006: rondleiding om 19u30 in Flagey en lezing om 20.30 uur

ORGANISATIE: l'Institut Supérieur d'Architecture La Cambre & Flagey

Flagey, Heilig Kruisplein, 1050 Brussel - Archipel legt een bus in voor 50 plaatsen

Een lezing over en door Peter Zumthor is natuurlijk niet te missen! Hoewel deze activiteit uit de reeks 'One, two, three architecture' niet van Archipel vzw uitgaat, nemen wij toch graag het initiatief om deze lezing van l'Institut Supérieur d'Architecture La Cambre & Flagey aan te bieden. De combinatie met een rondleiding door het prachtige, gerestaureerde en gerenoveerde Art Deco-'schip' Flagey onder leiding van de projectleider van het bureau Storme van Ranst-Wachtelaer (die een consortium aanging met Samyn and Partners voor dit project) en het bustraject zijn echter wel een extra dienst die Archipel met plezier organiseert voor haar leden en aan al wie sympathie draagt voor onze vereniging.

Introverte materialiteit

Van Peter Zumthor (Basel, 1943) werd als oudste zoon van een meubelmaker verwacht dat hij de zaak over zou nemen en hij ging in de leer als kastenmaker. Maar in de jaren '60 kwam hij in aanraking met architectuur en ging deze discipline studeren aan het Pratt Institute te New York. Terug in Zwitserland in 1968 werd hij eerst staatsarchitect alvorens hij zijn eigen kantoor oprichtte in 1979 te Haldenstein. Sindsdien was hij werkzaam als gastdocent aan universiteiten en academies in Zürich, Santa Monica, München, Graz en New Orleans. Sinds 1996 is hij professor aan de nieuwe universiteit voor architectuur in Mendrisio en eervol lid van de Bund Deutscher Architekten.

Zijn ontwerpen zijn verwant aan het Zwitserse minimalisme, maar onderscheiden zich door een eigenzinnigheid en een liefde voor het platteland. Peter Zumthor beschrijft zijn aanpak als volgt: "Architecture is an envelope and background for life which goes on in and around it – a sensitive container for the rhythm of footsteps on the floor, for the concentration of work, for the silence of sleep". Hieruit blijkt dat architectuur een speciale band moet hebben met het levende. Hij is geïnteresseerd in het gebouw zelf, hoe je het ziet, hoe je het voelt, hoe het is gemaakt, waarbij het gebouw als een lichaam om een binnenklimaat is gevormd. Zumthor houdt ervan om de kwaliteiten van ruimte maximaal te uiten, door de ruimte-indelingen en materialen zorgvuldig te kiezen.

Werk van Zumthor staat vooral bekend om het grote vakmanschap waarop hij zijn keuze maakt voor materialen en de manier waarop deze worden verwerkt binnen het project. Hij vindt het belangrijk om zich bezig te houden met materialen. Hoe vormen in elkaar kunnen overvloeien; niet op de esthetisch bepaalde manier, maar op de wijze waarop het materiaal een bijzondere identiteit en tactiliteit verkrijgt. De ware ervaring van een gebouw van Zumthor komt van de textuur, het lichtspel en het handwerk.

Vaak wordt het werk van de architect als behoudend ervaren, maar uit de veelheid aan de meest moderne elektronica die door Zumthor in het Kunsthaus in Bregenz is gebruikt, spreekt het tegengestelde. Het is eerder de introverte uitstraling van zijn projecten die een wat behoudende aanpak suggereren.

Archipel legt een bus in naar deze rondleiding en lezing.

Opstapplaatsen en uren: **Oostende** op de parking naast Hotel Melinda nabij de Mercator (Mercatorlaan - P.Bauwensschool) om 16.45 uur. **Brugge** op de carpoolingparking in Loppem om 17.10 uur. **Gent** op de carpoolingparking Gentbrugge (Land van Rodelaan, onder de brug van de autostrade E17 afrit 10) om 18.00 uur. De inschrijvingen zijn beperkt tot 50 plaatsen.

Afhankelijk van het tijdstip kan voor of na de rondleiding nog iets gegeten worden ter plaatse.

INSCHRIJVEN VERPLICHT via het secretariaat: tel: 050/322.420 - fax: 050/322.421 - info@archipelvzw.be

Deelnameprijs (bus+inkom): **20 euro per persoon** te betalen op de bus.

VRIJDAG 7 OKTOBER 2005

in Kapel van Onze Lieve Vrouw van Kerselare, Edelareberg, 9700 Oudenaarde

JULIAAN LAMPENS (B) | BETON ALS TOEGEVOEGDE WAARDE
LEZING DOOR KOEN DEKEYSER, ARCHITECT EN STICHTEND LID VZW JULIAAN LAMPENS

In (samenwerking met) CC Scharpoord, Meerlaan 32, 8300 Knokke-Heist

CASINO KNOKKE

JAKOB+MACFARLANE (F) en STEPHANE HOF (ZAHA HADID ARCHITECTS - UK):

WILLEM JAN NEUTELINGS (NL) en studentenprojecten - B:

VLAAMSE BOUWMEESTER - MARCEL SMETS:

SOREN LUND (DK) en CHRIS McVOY (STEVEN HOLL ARCHITECTS - VS):

zaterdag 8 oktober

zaterdag 15 oktober

vrijdag 21 oktober

zaterdag 22 oktober

DONDERDAG 17 NOVEMBER 2005

in Beursschouwburg, A. Ortsstraat 20-28, 1000 Brussel

B-ARCHITECTEN (B) | PRAGMATISCHE REALITEIT

BOMABRE | **MARBRALYS**
creators of composite stone since 1923

ZATERDAG 26 NOVEMBER 2005

Brussel

DAGUITSTAP | ART-NOUVEAU

VRIJDAG 16 DECEMBER 2005

Meeting- en Eventcentrum Staf Versluys, Kapelstraat 76 te Bredene

FILMAVOND | THE FOUNTAINHEAD | ARCHIPEL 25 JAAR

VAN DEN BUSSCHE FURNIBO

DONDERDAG 19 JANUARI 2006

in Kunstencentrum nOna, Begijnestraat 19-21, 2800 Mechelen

dmvA (B) | door middel van Architectuur

sikkens

DONDERDAG 16 FEBRUARI 2006

in VLM-zaal (voorheen Bacob-gebouw door S. Beel), Velodroomstraat 28, 8000 Brugge

DORTE MANDRUP (DK) | ROBUUSTHEID VERSUS ELEGANTIE

in het kader van de architectuurreis naar Kopenhagen en Malmö (mei 2006)

INTER-TEGEL

VRIJDAG 3 MAART 2006 - om 14u00 - WORDT DOOR OMSTANDIGHEDEN VERPLAATST NAAR EEN ANDERE DATUM

Blaisantvest, Gent

WERFBEZOEK | JUSTITIEPALEIS DOOR STEPHANE BEEL (B)

DONDERDAG 16 MAART 2006 - om 20u30

loods in het Zoniënwoud, Duboislaan 14B, 1650 Hoeilaart

HUISWERK (B) | UITDRUKKING ALS MATERIE

FOAMGLAS
cellular glass thermal insulation

MAANDAG 27 MAART 2006 - om 20u30

ORGANISATIE: l'Institut Supérieur d'Architecture La Cambre & Flagey - Flagey, Heilig Kruisplein, 1050 Brussel

PETER ZUMTHOR

VRIJDAG 21 APRIL 2006 - om 20u30

in VLM-zaal (voorheen Bacob-gebouw door S. Beel), Velodroomstraat 28, 8000 Brugge

OLE WEDEBRUNN (DK) | DEENS MODERNISME

in het kader van de architectuurreis naar Kopenhagen en Malmö (mei 2006)

voila

WOENSDAG 24 tot ZONDAG 28 mei 2006

ARCHITECTUURREIS VOOR ARCHIPELLEDEEN

ARCHIPEL IN DENEMARKEN EN ZWEDEN

ARCHITECTUURREIS NAAR KOPENHAGEN en MALMO

Tempelhof 21 - 8000 Brugge - tel: 050/322.420 - fax: 050/322.421

info@archipelvzw.be - www.archipelvzw.be

Secretariaat: ma tot vrij van 13.00 tot 16.00 uur

Rek.nummer:750-9072064-06

Voorzitter

Marc Felix

Secretaris-zakelijk leider

Wim Supply

Penningmeester

Ignace Berten

Bestuursleden

Andie Decock, Annemie Demeulemeester, Frederik Tomme,
Jan Vandewalle, Géry Vandenabeele, Joost Vanhove,
Michel Van Langenhove.

Artistiek leider

Dominique Pieters

Secretariaat

Martine Pollier

MET DE STEUN VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP.